

OBSAH

1	ÚVOD	5
2	IZOLACE DNA	6
2.1	Izolace DNA pomocí nosiče Chelex® 100	6
2.2	Izolace DNA adsorpcí na pevnou fázi	8
2.3	Izolace DNA fenol-chloroformovou extrakční metodou.....	10
2.4	Izolace DNA technologií FTA®	10
2.5	Izolace DNA ze specifických biologických vzorků.....	10
2.5.1	Izolace DNA ze spermatu	11
2.5.2	Izolace DNA z vlasů	11
2.5.3	Izolace DNA ze zubů a kostí.....	12
3	AMPLIFIKACE DNA - POLYMERASOVÁ ŘETĚZOVÁ REAKCE.....	13
3.1	Složky PCR-směsi	13
3.2	Průběh PCR	15
4	KVANTIFIKACE DNA	18
4.1	Přehled kvantifikačních metod	18
4.2	Kvantitativní PCR	19
4.3	Digitální PCR	26
5	ELEKTROMIGRAČNÍ TECHNIKY	29
5.1	Horizontální elektroforéza DNA v agarosovém gelu	29
5.1.1	Faktory ovlivňující elektroforetickou mobilitu DNA v agarosovém gelu	31
5.1.1.1	Velikost molekuly DNA a hustota gelu	31
5.1.1.2	Prostorové uspořádání DNA	32
5.1.1.3	Intenzita elektrického pole	33
5.1.1.4	Směr elektrického pole.....	33
5.1.1.5	Přítomnost interkalačních činidel	33
5.1.1.6	Složení elektroforetického pufru	33
5.2	Kapilární elektroforéza DNA.....	34
5.2.1	Příprava vzorku DNA a jeho nanesení.....	35
5.2.2	Separace DNA	36
5.2.3	Detekce DNA.....	37
6	PŘEHLED TYPŮ POLYMORFISMŮ	40
6.1	VNTR minisatelity	41
6.2	STR mikrosatelity	41
6.3	SNP	42
6.4	Inserční/deleční mutace.....	43
7	METODY ZÍSKÁNÍ INDIVIDUÁLNÍHO PROFILU DNA.....	44
7.1	Metody RFLP.....	44
7.2	Analýza autosomálních STR.....	48
7.2.1	Testované lokusy	48
7.2.2	Experimentální provedení.....	50
7.2.3	Vyhodnocení výstupních dat.....	54
7.2.4	Komplikace při vyhodnocení STR profilu.....	56
7.2.5	Statistická interpretace STR profilu.....	57
7.3	Analýza jednonukleotidových polymorfismů (SNP).....	60

7.4	Liniové markery	63
7.4.1	Liniové markery chromosomu Y	64
7.4.2	Mitochondriální DNA	66
7.4.2.1	Mitochondriální genom	67
7.4.2.2	Analýza mitochondriální DNA	67
8	LABORATORNÍ ÚLOHY	70
	Úloha 1: Izolace genomové DNA ze vzorku vlasu fenol-chloroformovou extrakcí	71
	Úloha 2: Izolace genomové DNA ze směsi epitheliálních buněk a spermií s použitím nosiče Chelex® 100	74
	Úloha 3: Izolace genomové DNA z bukalního stěru na pevné fázi (komerční souprava „ReliaPrep™ Blood gDNA Miniprep System“)..	77
	Úloha 4: Kvantifikace chromosomální DNA pomocí kvantitativní PCR	81
	Úloha 5: Kvantifikace autosomální a Y-chromosomální DNA pomocí komerční soupravy Plexor® HY	88
	Úloha 6: Analýza VNTR izolované chromosomální DNA (D1S80 lokus).....	91
	Úloha 7: Multiplexní amplifikace STR lokusů z izolované chromosomální DNA pomocí komerční soupravy PowerPlex® 16 HS	97
	Úloha 8: Multiplexní amplifikace Y-STR lokusů pomocí komerční soupravy Powerplex® Y23	104
	Úloha 9: Sekvenační analýza mitochondriální DNA	107
	Úloha 10: PCR-RFLP analýza mitochondriální DNA	110
	Úloha 11: Elektroforéza DNA v agarosovém gelu	115
9	PŘÍLOHY	118
9.1	Bezpečnost práce	118
9.1.1	Základní povinnosti posluchače a zásady bezpečné práce v laboratoři	118
9.1.2	Stručné základy první pomoci.....	118
9.2	Organizace akreditované forenzní laboratoře	119
9.3	Základy správného pipetování	121
9.3.1	Technika pipetování.....	123
9.3.1.1	Nastavení objemu.....	123
9.3.1.2	Nasazení špičky.....	124
9.3.1.3	Vlastní pipetování	124
9.4	Poissonovo rozdělení pravděpodobnosti	126
9.4.1	Nízký počet cílových molekul	126
9.4.2	Střední počet cílových molekul.....	127
9.4.3	Vysoký počet cílových molekul.....	127
9.5	Charakteristiky nepoužívanějších fluorescenčních barev používaných v STR soupravách a dalších genotypizačních technikách	129
10	SEZNAM ZKRATEK	130
11	LITERATURA	131